

CURS ACADÈMIC: 2005-2006

LLICENCIATURA: PERIODISME

CURS: 3r

Codi: 20739

Assignatura: PERIODÍSME ESPECIALITZAT I (POLÍTICA)

Tipus d'assignatura: Troncal

Nº de crèdits: 10 (5 de teoria i 5 de pràctica)

Professorat: Xavier Giró

Quadrimestre: Sisè

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Introduir en la producció i l'anàlisi de textos de periodisme especialitzat en Política mitjançant l'articulació de les teories i els mètodes de la Ciència Política i les teories del Periodisme.

TEMARI:

1. *Cap a una teoria del Periodisme Especialitzat.* El debat entre "professionalistes" i comunicòlegs. Periodisme Comú i Periodisme Especialitzat.

2. *El Periodisme Especialitzat, complement o alternativa al Periodisme Comú.* Les àrees obertes al Periodisme Especialitzat i al Periodisme Comú en els periòdics d'informació general. L'estructuració de les àrees per seccions d'Informació i d'Opinió.

3. *El Periodisme Especialitzat en Política.* Concepcions de la Política. Praxis i Teoria. Actualitat, Història i Prospectiva. Actors i Sistemes. Comportaments, estructures, processos. Llenguatges polítics i llenguatges periodístics.

4. *L'àrea i les seccions de Política.* Importància de les fronteres en la configuració de les seccions d'Informació. Política interna. Política exterior. Predomini de la política en les seccions d'Opinió. Línia editorial i pluralisme en Informació i en Opinió.

5. *Les relacions de poder, dimensió estructurant de la informació política.* Concepcions del poder. Els recursos del poder. El poder en sistemes uni, bi i multipolars.

6. *Els periòdics com a estructures de poder.* Poder empresarial i poder redaccional. Els periòdics, actors del sistema polític. Els objectius permanents: lucrar-se i influir. Els objectius temporals. Els recursos estratègics.

7. *El conflicte, estructura bàsica de la informació política.* Concepcions del conflicte. Protagonistes, antagonistes, tercers. Conflictes entre iguals, entre desiguals. Nivells d'anàlisi. Dimensions: intensitat, violència. El conflicte com a comunicació. Anàlisi i resolució de conflictes.

8. *Els periòdics, narradors, comentaristes i participants de conflictes.* La selecció dels conflictes publicables: inclusions, exclusions, jerarquització dels conflictes inclosos.

9. *L'explicació i la comprensió de conflictes polítics*. Explicar i comprendre en les escales global i individual. L'explicació causal i l'explicació per suposades lleis històriques o sociològiques.

10. *La narració de conflictes polítics*. A partir de notícies: dures toves; negatives i positives; sobtades i imprevisibles i anunciades i previsibles; en desenvolupament i de seguiment; del país, de l'exterior, internacionals. Gèneres periodístics.

11. *L'anàlisi crítica del discurs*. L'argumentació sobre conflictes polítics. Per inducció, deducció, comparació. Textos argumentatius i gèneres periodístics.

12. *L'actualitat política periodística i la contextualització*. Una cadena de decisions d'exclusió, inclusió i jerarquització de notícies, actors, fonts d'informació d'actualitat i d'informació de contextualització. Decisions rutinàries i decisions estratègiques. Actualitat política de curta, mitjana i llarga durada. Sincronia i diacronia. Revisions i previsions d'esdeveniments, tendències i processos polítics.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

BORRAT, Héctor. 1989. *El periódico, actor político*. Gustavo Gili, Barcelona.

- 1990a. "El debat entre professionalistes i comunicòlegs". *Annals del Periodisme Català*, núm. 16.

CHOMSKY, Noam. 1992. "La ilusión necesaria". *Archipiélago. Cuadernos de crítica de la Cultura*, núm. 9.

CONTRERAS, Fernando i SIERRA, Francisco (coords.). 2004. *Culturas de guerra*. Madrid: Frónesis-Cátedra- PUV.

GIRÓ, Xavier. 1995. "La relació polítics-premsa sota el punt de vista del periodistes", estudi enquesta a 132 periodistes de política catalana, Barcelona: *Capçalera*, nº61, juny-juliol de 1995.

- 1997. "La intervención de los media". A *El genocidio bosnio. Documentos para un debate*. Madrid: Los libros de la La Catarata.

GIRÓ, X. (coord.).1999. *La prensa i el Sud. Informació, reptes i esquerdes*. Barcelona: SOLC.

CAMINAL, Miquel (coord.). 1996. *Manual de Ciencia Política*. Madrid: Tecnos.

CAMINAL BADIA, M.; MATAS DALMSES (eds.). 1999. *El sistema polític de Catalunya*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona; Tecnos; Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.

ZALLO, Ramón. 1997. *Euskadi o la segunda transición. Nación, cultura, ideologías y paz en un cambio de época* Donostia: Erein.

COMPLEMENTÀRIA:

AGUILAR, S. et al. 1991. *Las Mentiras de una guerra. Desinformación y censura en el conflicto del Golfo*. Barcelona: Deriva Editorial.

APIE (Asociación de Periodistas de Información Económica). 1996. *Ética en la información. Códigos de conducta y estatutos profesionales II*. Madrid: Asociación de periodistas de información económica.

BALTA, P. et al. 1995. *Ser periodista en el Mediterráneo*, Barcelona: Cuatro Semanas-Le Monde Diplomatique.

- BEZUNARTEA, Ofa. 1998. «Uso y abuso de ‘declaraciones’: el vicio de la prensa». *ZER* núm. 5, noviembre 1998. P. 225-245.
- BILLIG, Michael. 1995. *Banal Nationalism*. London: Sage.
- BLALOCK, Hubert M.J. 1989. *Power and conflict. Toward a General Theory*. Newbury Park, Londres i New Delhi: Sage.
- BORDIEU, Pierre. 1996. «La opinión pública no existe». *Voces y Culturas*, núm. 10. P. 137-146.
- BORRAT, Héctor. 1989. *El periódico, actor político*. Barcelona: Gustavo Gili.
- BOUZA-REY, Luis. 1996. «El poder y los sistemas políticos». A *Manual de Ciencia Política*, coord. per M. CAMINAL. Madrid: Tecnos. P. 39-105.
- BRUNE, François. «La depolitisation de le langage». A *Manière de Voir* 27 [Les médias et le control des esprits]: 22-24.
- CAMINAL, M. 1998. *Nacionalisme i partits nacionals a Catalunya*. Barcelona: Empúries.
- 1996. «El Nacionalismo». A *Manual de Ciencia Política*, coord. per M. Caminal. Madrid: Tecnos. P.154-176.
- CAMINAL, M (coord.). 1996. *Manual de Ciencia Política*. Madrid: Tecnos.
- CARDÚS, Salvador. 1995. *Política de Paper. Premsa i poder a Catalunya. (1981-1992)*. Barcelona: Edicions La Campana.
- CASTELLS, Carme. 1996. «Introducción». A *Perspectivas feministas en Teoria Política*. Barcelona: Paidós.
- CHOMSKY, Noam i HERMAN, Edward. 1992. «La Ilusión necesaria». *Archipiélago*, núm. 9. P. 9-35.
- 1990. *Los guardianes de la libertad*. Barcelona: Grijalbo Mondadori. [en anglès: 1988. *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. Nova York: Pantheon.]
- COL·LEGI DE PERIODISTES DE CATALUNYA. *Codi Deontològic*. [<http://periodistes.org>]
- 1998. Declaració de Principis. 31.3.1998.
- COLLON, Michel. 1994. *Attention Medias*. Brussel·les: Editions EPO. [En castellà (1995): *Ojo con los media*. Hondarrabia: Argilatxe Hiru, S.L.]
- COLOMINAS, Joaquim (coord.). 1996. «Per una democràcia de més qualitat». A "*Crisi de la política?*". *Algunes propostes per enfortir la democràcia*. Barcelona: Fundació Ramon Trias Fargas-Columna. P. 21-68.
- EUROPEAN JOURNALISM CENTRE. *Code of Practice for Journalists*. [<http://www.ejc.nl/cp/code.html>]
- FAIRCLOUGH, Norman. 1995. *Media Discourse*. Londres-Nova York- Sidney-Auckland: Edward Arnold.
- FERNÁNDEZ DEL MORAL, Javier i ESTEVE RAMÍREZ, Francisco. 1993. *Fundamentos de la Información Periodística Especializada*. Madrid: Editorial Síntesis.
- FISAS, Vicenç. 1987. *Introducció a l'estudi de la Pau i dels conflictes*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- FRAGUAS DE PABLO, Maria. 1985. *Teoría de la desinformación*. Madrid: Alhambra.
- FREUND, Andreas. 1991. *Journalisme et mesinformation*. Paris: La Pensée Sauvage.

GIRÓ, Xavier. 1999. «Encerts i problemes en informar del racisme. Clarobscurs en la cobertura dels fets al barri de Ca n'Anglada». *Capçalera*, núm. 96, octubre 1999. P. 5-12.

– 1999c. *Anàlisi Crítica del Discurs Ideològic sobre nacionalisme i identitat en els editorials de la premsa diària pública a Catalunya des de la Transició al govern del PP (1977-1996)*. Tesi de Doctorat. Bellaterra-UAB.

– 1996. «La intervención de los media en el conflicto». A SAMARY, C. *et alt. El genocidio bosnio. Documentos para un análisis*. Madrid: Los Libros de la Catarata.

– 1995. «Enquesta als periodistes de Política dels mitjans de comunicació de Catalunya. La relació premsa-política des del punt de vista dels periodistes». *Capçalera*, núm. 61, agost.

– 1994. «Els diputats catalans desconfien dels periodistes. Enquesta als diputats del Parlament de Catalunya». *Capçalera*, núm. 50, maig.

– 1992. *Conflictes de Televisió a Catalunya. (1959-1990)*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Vaixells de Paper, 10.

– 1991. «Dels tabús a les qüestions delicades. Sexe, diners i política». *Capçalera*, núm. 19. P. 15-18.

GIRÓ, X. (coord.). 1999. *La premsa i el Sud: informació, reptes i esquerdes. Mostres de recerca, materials d'aprenentatge*. Barcelona: SOLC.

GONZÁLEZ CABEZAS, J. R., et al. 1993. *Annals del Periodisme Català. L'Ètica de cada dia*. núm. 22. Gener-juny 1993.

GRASA, Rafael. 1997. «Descobrir mediterranis, reinventar la Mediterrània. Sobre conflictes, civilitzacions i fractures culturals». A DUEÑAS, Marc. 1997: *Xoc de Civilitzacions. A l'entorn de S. P. Huntington i el debat sobre el nou escenari internacional*. Barcelona: Proa.

HAWK, Beverly G. (ed.) 1992. *Africa's Media Image*. Praeger Publishers.

HERMAN, E. 1996. «The Propaganda Model Revisited». *Monthly Review* 48, July-August 1996: 115-128.

HERMAN, E. i MCCHESENEY, Robert W. 1999. *Los medios globales. Los nuevos misioneros del capitalismo corporativo*. Madrid: Cátedra.

HUNTINGTON, Samuel P. 1993. «The Clash of Civilizations?». *Foreign Affairs*, estiu 1993, vol 72, núm. 3. P. 22-49. [en català: «Xoc de Civilitzacions?». A DUEÑAS, Marc. 1997: *Xoc de Civilitzacions. A l'entorn de S. P. Huntington i el debat sobre el nou escenari internacional*. Barcelona: Proa.

IBARRA, Pedro i IDOYAGA, Petxo. 1998. «Racionalidad democrática, transmisión ideológica y medios de comunicación». *ZER*, núm. 5. P 157-181.

KAMALIPOUR, Yahya (ed.) 1997. *The US Media and the Middle East. Image and Perception*. Praeger Publishers

LETAMENDÍA, Francisco. 1997. *Juego de espejos. Conflictos nacionales centro-periferia*. Madrid: Trotta.

MÁIZ, Ramón. 1997. «Nacionalismo y movilización política: un análisis pluridimensional de la construcción de las naciones». *Zona Abierta*, núm. 79 (1997): 167-216.

MINEAR, Larry et al, 1996. *The news, media, civil war and humanitarian action*. London: Lynne Rienner Publishing.

ORWELL, George. 1976.[1946] «Porque escribo». A ORWELL: *A mi manera*. Barcelona: Destino.

REPORTERS SANS FRONTIÈRES. 1995. *Les médias de la haine*. Paris: Editions La Découverte/Essais.

ROSENBERG, Justin. 1996. «Isaac Deutscher y la historia perdida de las relaciones internacionales». *Viento Sur*, núm. 30. Desembre 1996.

RUPESINGHE, Kumar. 1998. *Civil Wars, Civil Peace. An introduction to conflict resolution*. London: Pluto Press.

SAILER, Susan S. (ed.) 1997. *Representing Ireland. Gender, Class, Nationality*. University Press of Florida.

THUAL, François. 1997. *Els conflictes identitaris*. València: Editorial Afers.

VAN DIJK, Teun. 1998. *Ideology. A multidisciplinary approach*. London: Sage. [En castellà: *Ideología*. Barcelona: Gedisa]

–1997. *Racismo y análisis crítico de los medios*. Barcelona: Paidós. Paidós Comunicación /82.

– 1996a. «Opiniones e ideologías en la prensa». *Voces y Culturas*, núm. 10-II semestre 1996: 9-50.

METODOLOGIA DOCENT: **TEORIA**

Les classes de teoria alternaran debats al voltant de textos prèviament llegits i classes magistrals.

PRÀCTIQUES:

1. Individuals:
  - Escriure un reportatge en profunditat sobre un conflicte d'actualitat política
  - Produir textos periodístics breus de diversos tipus.
2. De grup: Analitzar conflictes actuals i la cobertura que en fan els mitjans. Exposar-ho a classe.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

La nota final serà la mitjana de les notes per:

1. La producció i redacció dels textos breus individuals.
2. El reportatge en profunditat.
3. La preparació i participació en les discussions sobre teoria,
- i 4. El treball de grup.

ALTRES QÜESTIONS

1. L'assignatura s'imparteix en català.
2. És necessari disposar d'ordinador i canó de projecció.
3. No cal sala d'ordinadors i sí que cal seguir les tres hores seguides a la mateixa classe.

Data

Signatura del Cap del Departament